

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Aanleiding en achtergrond

De Gemeente Stein acht het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen. Om inzicht in de risico's van de gemeente te kunnen verkrijgen is er een risico-inventarisatie uitgevoerd. Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de risico-inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is tevens het weerstandsvermogen berekend.

Risicoprofiel

Om de risico's van Gemeente Stein in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Het risicoprofiel is tot stand gekomen door gebruik te maken van een softwareprogramma (NARIS) waarmee risico's schematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld. Uit de inventarisatie zijn risico's in beeld gebracht. Dit zijn zowel grote als kleine risico's, risico's met interne of externe oorzaak en operationeel dan wel strategisch van aard. In onderstaand overzicht worden echter alleen de risico's gepresenteerd die de hoogste bijdrage hebben aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg
Ontwikkeling Bramert-Noord.	Financieel	30%	max.€ 3.000.000
Instellingen waarvoor de gemeente garant staat kunnen hun verplichtingen niet nakomen.	Financieel - Aflossingsverplichting voor de gemeente	10%	max.€ 6.300.000
Datalek, verlies smartphone, phishing mail, geen beveiligde wifi.	Financieel	30%	max.€ 900.000
RWM kan haar verplichtingen niet nakomen ten aanzien van de geldlening van 1,1 miljoen waarvoor de gemeente garant staat.	Financieel - aanspraak op de door de gemeente verstrekte garantstelling	10%	max.€ 1.100.000
Niet controleren van alle toezichttaken.	Financieel - fin. aansprakelijkheid	10%	max.€ 1.000.000
Geen afzet kavel Mergelakker.	Financieel	50%	max.€ 150.000
Niet doorgaan van het groene net	Financieel	10%	max.€ 179.000
Werkzaamheden zwembad	Financieel	30%	max.€ 350.000
Kosten doorontwikkeling en herijking kosten verdeelsleutel van brandweer Veiligheidsregio Zuid Limburg.	Financieel	Nog niet Bekend	Nog niet bekend
Overige risico's			€ 797.000
Totaal alle risico's			€ 13.776.000

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€13.776.000) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Uit de risico simulatie blijkt dat bij een zekerheidspercentage van 90% risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 2.949.096.

Beschikbare weerstandscapaciteit
 Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van Gemeente Stein bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Beschikbare weerstandscapaciteit	
Weerstand	Startcapaciteit
Algemene reserve (vrij besteedbaar)	€ 11.336.000
Post onvoorzien	€ 100.000
Totale weerstandscapaciteit	€ 11.436.000

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, is de relatie gelegd tussen beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit is afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het hieronder geschetste weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 11.436.000}{€ 2.949.096} = 3,87$$

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Weerstandsnorm		
Waarderingcijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

Het ratio van de Gemeente Stein valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

Financiële kengetallen:

In deze paragraaf zijn een aantal kengetallen opgenomen. Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid.

Omschrijving	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nettoschuldquote	84%	103%	123%	130%	136%	133%
Nettoschuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	83%	94%	114%	122%	128%	127%
Solvabiliteitsratio	35%	27%	23%	21%	20%	19%
Structurele exploitatieruimte	3,5%	0,5%	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%
Grondexploitatie	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishoudens	103%	103%	103%	103%	103%	103%

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Hoe lager de netto schuldquote, hoe lager de relatieve schuldenlast. De netto schuldquote stijgt door de toename van de schulden (vreemd vermogen). Deze toename van de schulden heeft ook effect op de solvabiliteitsratio.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Er is tevens een tweede berekening van de netto schuldquote, maar nu gecorrigeerd met de doorverstrekte leningen aan woningbouwcorporaties en deelnemingen. In de eerste berekening van de netto schuldquote zijn deze verstrekte leningen niet meegenomen, omdat er een risico bestaat dat de gemeente deze bedragen niet (volledig) zal kunnen terugvorderen.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio is de verhouding tussen eigen vermogen en totaal vermogen. Het geeft weer in hoeverre de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio hoe beter de gemeente hier toe in staat is..

Structurele exploitatieruimte

Het percentage voor structurele exploitatieruimte geeft de mate aan waarin de structurele lasten volledig afgedekt worden door structurele baten en de mate waarin al of niet beroep gedaan hoeft te worden op incidentele middelen die maar tijdelijk beschikbaar zijn.

Grondexploitatie

Deze indicator geeft de verhouding weer tussen de boekwaarde van de gronden en de totale baten van de gemeente.

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishoudens

De indicator belastingcapaciteit geeft aan hoe hoog de gemiddelde woonlasten voor een gezin zijn in de gemeente Stein ten opzichte van het landelijke gemiddelde van het voorgaande jaar.